

Log Lineer Modeller ve Kosulsal Rasgele Alanlar (Log Linear Models and Conditional Random Fields)

Ders 2

Charles Elkan ders notlari

Kosulsal Olurluk (Conditional Likelihood)

Diyelim ki elimizde egitim verisi olarak ikili $\langle x, y \rangle$ veri noktaları var. O zaman y 'nin x 'e kosulsal olarak bagli (conditional on) bir dagilimi oldugunu soyleyebiliriz.

$$y \sim f(x; \theta)$$

Yani her x icin farkli bir y dagilimi ortaya cikabilir. Ve tum bu farkli dagilimlerin ortak noktası θ parametresidir. Kosulsal olasılık yani soyle yazilabilir,

$$P(Y = y|X = x; \theta)$$

Usttekiler Y icin bir model ortaya koydu, peki elimizde X 'in dagilimi icin bir olasılık modelimiz var mi? Cevap hayir. Niye? Dusunelim, $p(y, x)$ nedir ?

$$p(x, y) = p(x)p(y|x)$$

Ustte $p(y|x)$ 'i tanimlayacak (θ uzerinden) bir olasılık demeti / ailesi tanimladik, fakat elimizde $p(x)$ dagilimini verecek bir model yok, o zaman $p(x, y)$ 'yi tanimlayacak bir model de yok.

Fakat bu dunyanin sonu degil. Belki de Makine Ogrenimi bransinin bir slogani su ol-mali: “Ogrenmen gerekmeyen sey ogrenme”. Ustteki ornekte $p(y|x)$ 'i ogrenebiliriz, ama $p(x)$ 'i illa ogrenmemiz gerekir mi?

Siniflayici (classifier) ve takip edilen (supervised) ogrenim durumunu dusunursek, bize egitim amaclı olarak $\langle x, y \rangle$ ikili veri noktaları saglanacak. x kaynak veri, y tahmin edilecek (ya da basta egitim hedefi olan) etiket olacak. y icin bir model ortaya cikartiyoruz, cunku test zamanında y olmayacak, fakat x hep olacak. Yani y 'nin modellenmesi mecburi, cunku “genelleyerek” onun ne oldugunu bulacagiz, ama x hep verili.

Kosulsal Olurluk Maksimum Olurluk Prensibi

Egitim verisi $\langle x_1, y_1 \rangle, \dots, \langle x_n, y_n \rangle$ icin, θ 'yi soyle sec

$$\hat{\theta} = \arg \max_{\theta} \prod_{i=1}^n p(y_i|x_i; \theta)$$

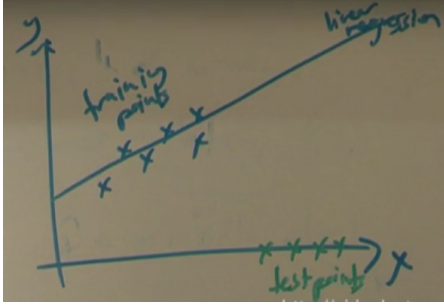
Normal maksimum olurlukta bilindigi gibi olasiliklerin carpimi maksimize edilir, burada maksimize ettigimiz “kosulsal” olasiliklerin carpimi.

Burada önemli bir soru su: bildiğimiz gibi maksimum olurluk hesabi her veri noktasının bir diğerinden bağımsız olduğunu farzeder [çünkü her olurluk hesabını bir diğer ile çarpıyoruz, başka ek çarpım, toplama, vs yapmıyoruz], bu faraziye doğru bir faraziye midir? Bu soru ve ona verilecek cevap çok önemli. Evet, eğer eğitim noktaları birbirinden bağımsız değilse maksimum olurluk kullanmamalıyız. Bağımsızlığı da iyi tanımlamak gerekiyor tabii, eğer üstteki durumda x_i verildikten sonra y_i 'lerin birbirinden bağımsız olması yeterli.

Bu model klasik İstatistik'te çokça kullanılan bir yaklaşımdır, hatta lineer regresyon'un temeli üstteki faraziyedir.

$$y = \alpha + \beta \bar{x} + N(0, \sigma^2)$$

Bu standart lineer regresyon modeli, ve bu modelde her y ona tekabül eden x 'e bağlı, bu sayede x 'ler biliniyorsa y 'ler birbirinden koşulsal olarak bağımsız hale geliyor, böylece x 'ler birbirine bağımlı olsa bile α ve β 'nin bulunması mümkün oluyor.

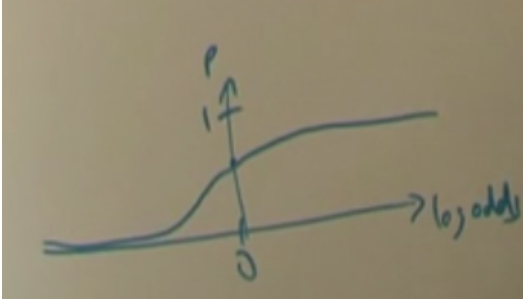
Üstteki resimde eğitim noktaları (training points) mavi olsun, test noktaları yeşil olsun (hemen altında). Bazı Yapay Öğrenim yaklaşımları diyebilir ki eğitim x 'lerinin dağılımı test x 'lerinin dağılımından farklı, bu veri seti öğrenilemez (yani genellenemez, modellenemez). Fakat klasik İstatistik buna bakar ve der ki x 'lerin verildiği durumda y 'ler bağımsızdır, bu şekilde bir koşulsal model öğrenilebilir.

Lojistik Regresyon da bu şekilde işler (LR, Log Lineer modellerin özel bir halidir, Koşulsal Rasgele Alanlar aynı şekilde). Burada da öğrenilen bir

$$p = p(y|x; \alpha, \beta)$$

modeli vardır ve y değerleri sadece 0 ve 1 olabilir. Tahmin edilen olasılık ise y 'nin 1 olma olasılığıdır. Bu model Rasgele Gradyan Çikisi ile eğitilir [detaylar için *Lojistik Regresyon* notlarımıza bakabilirsiniz].

$$\log \frac{p}{1-p} = \alpha + \sum_j \beta_j x_j$$

p log sansinin monotonik bir fonksiyonudur, ve ters yonden bakarsak, log sans p 'nin monotonik bir fonksiyonudur. Yani lineer bir fonksiyon (sag taraf) ne kadar buyurse, olasilik / log sans o kadar buyuyecektir. Bu buyume durumu mesela β_j katsayisiniz veri analizi baglaminda yorumlanabilir hale getirir. Diyelim ki β_4 katsayisi pozitif, o zaman diger sartlarin onemli olmadigi / esit oldugu durumda (with all else being equal) x_4 ne kadar buyurse 1 olma olasiligi o kadar artar.

Lojistik modellerin onemli avantajlari var, ki bu avantajlar log lineer modellere de sirayet etmistir (bu iyi),

[35:52]